

Jakie działania może i powinna podjąć gmina w zakresie ograniczenia zjawiska niskiej emisji na przykładzie Wadowic

Gmina Wadowice

Gmina Wadowice - gmina miejsko-wiejska, położona nad rzeką Skawą, na terenie Pogórza Śląskiego (południowa część gminy leży w Beskidzie), na skrzyżowaniu dróg: Cieszyn-Kraków i Sucha Beskidzka-Zator. Zajmuje obszar ok. 113 km². Liczba mieszkańców 38 644.

Na terenie gminy znajduje się 16 sołectw we wsiach: Babica, Barwałd Dolny, Chocznia, Gorzeń Dolny, Gorzeń Górny, Jaroszowice, Kaczyna, Klecza Dolna, Klecza Górna, Ponikiew, Ponikiew-Chobot, Roków, Stanisław Górny, Wysoka, Zawadka. We wsi Jaroszowice znajdują się dwa sołectwa: Jaroszowice i Jaroszowice Zbywaczówka.;

Analiza jakości powietrza w gminie Wadowice

W Wadowicach zlokalizowany był punkt pomiarowy na os. Pod Skarpą. Dokonywały się w nim pomiary metoda manualną zanieczyszczeń: benzo(a)piren (czas uśredniania pomiaru: 24-godz., metoda pomiaru: grawimetryczna) oraz PM10 (czas uśredniania pomiaru: 24-godz., metoda pomiaru: HPLC FLD). Stężenia obydwu substancji w roku 2013 przekraczały dopuszczalne normy.

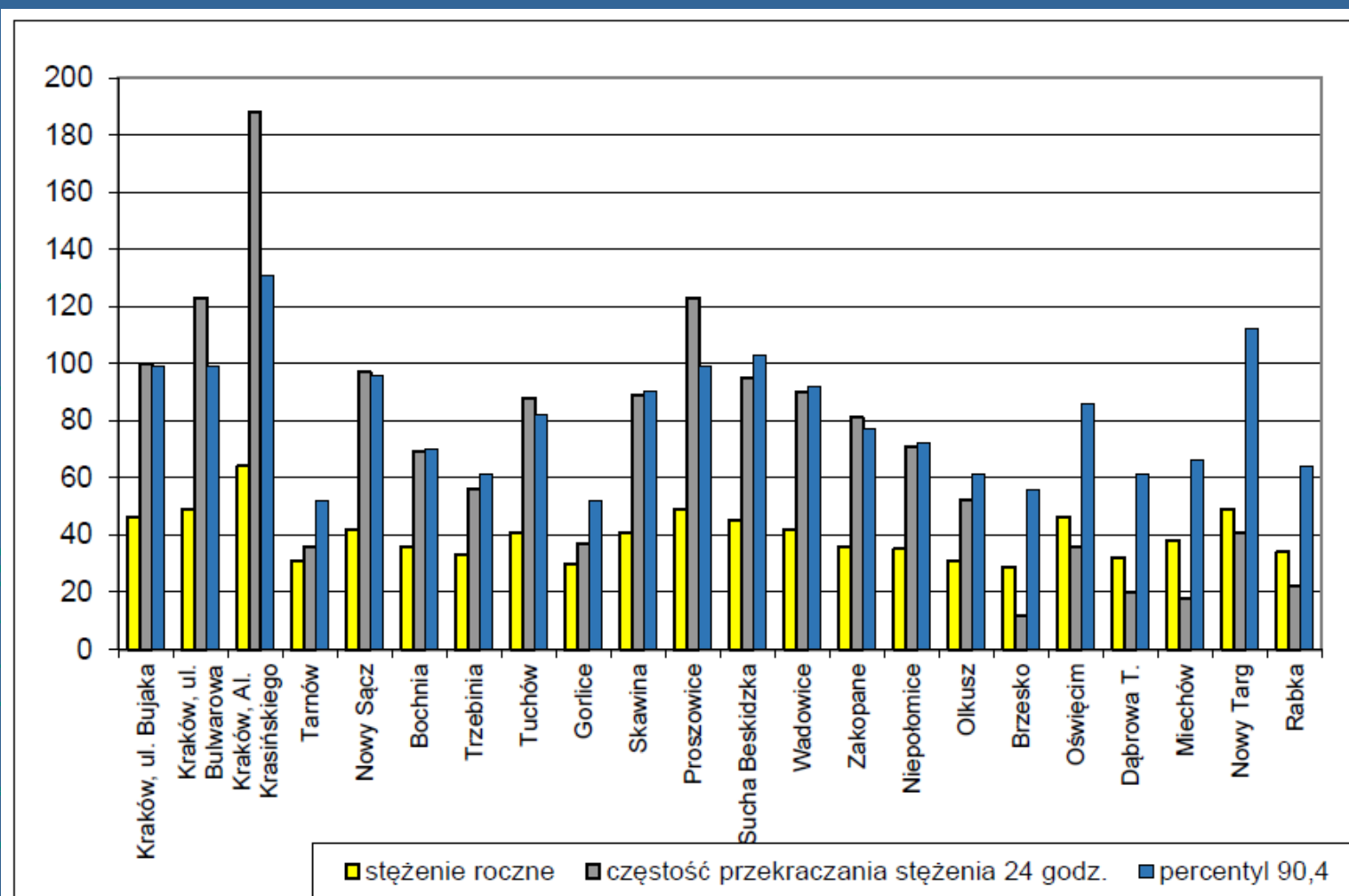
Za przyczynę przekroczeń stężeń pyłu zawieszonego PM10 - stężenie średnie w roku kalendarzowym oraz benzo(a)pirenu – stężenie średnie w roku kalendarzowym:

- oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków
- oraz szczególne lokalne warunki rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń
- niekorzystne warunki klimatyczne.

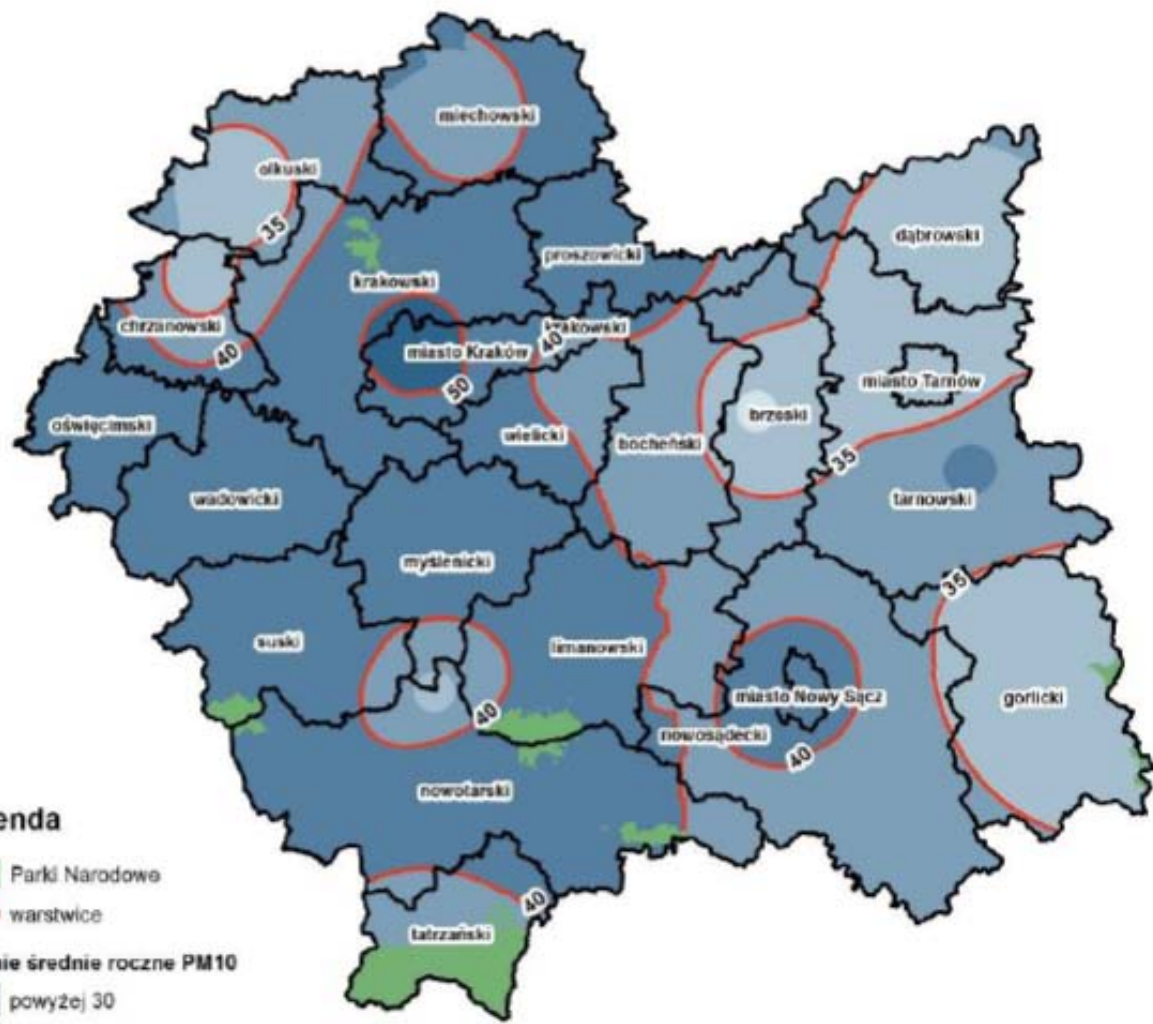

Analiza jakości powietrza w gminie Wadowice cd.

Wyniki pomiarów WIOŚ prowadzone w Wadowicach wykazują niewielką poprawę stanu powietrza w mieście, tj. stwierdzono tendencję zmniejszania się średniorocznego stężenia pyłu PM10 od 2010r. – stężenie wynosiło $61 \mu\text{g}/\text{m}^3$, natomiast w 2013 roku wynosiło $47 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Brak poprawy w zakresie częstości przekroczeń stężeń 24-godz. Ilość dni z przekroczonym standardem 24 godzinnego stężenia pyłu zawieszonego utrzymuje się na poziomie około 100 dni w roku. Dopuszczalna częstość przekraczania poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 w roku kalendarzowym wynosi 35 dni w roku. Utrzymuje się wysoka wartość stężeń benzo(a)pirenu.

Wykres 5. Stężenia roczne pyłu zawieszonego PM10 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) oraz częstość przekraczania stężenia dobowego na stanowiskach wykorzystanych do oceny

Mapa 13. Rozkład stężeń pyłu zawieszonego PM10 – stężenia roczne

Działania na rzecz czystego powietrza w Wadowicach

1. 2011r - Opracowanie Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Wadowice na podstawie ankiet (zwrot 205 ankiet).
2. 2010 – 2013r. Opracowanie wniosku do MRPO – Poprawa jakości powietrza na terenie Gminy Wadowice poprzez montaż instalacji solarnej oraz instalacji odzysku ciepła z wody popłucznej i ścieków szarych na krytej pływalni „Delfin”, koszty – 1 532 009,23 PLN uzyskane dofinansowanie 1 289 183,38 PLN.
3. 2014r. Opracowanie wniosku do WFOŚiGW w ramach konkursu Kawka. Wniosek obejmował likwidację 42 kotłowni węglowych i montaż nowych kotłowni (37-gazowych, 3-podłączenia do sieci ciepłowniczej i 2-na biomasę) oraz zakup i montaż 41 instalacji kolektorów słonecznych o łącznej mocy 184,5 kW. Wnioskowana kwota dotacji 734.600,00 PLN) Dofinansowanie przyznane uchwałą zarządu WFOŚiGW z dnia 02.02.2015r.
4. 2014r. Opracowanie wniosku do WFOŚiGW w ramach wdrożenia Programu Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie województwa. Wniosek obejmuje likwidację 18 kotłowni węglowych i montaż nowych kotłowni (15-węglowych, 2-gazowych i 1-na biomasę). Wnioskowana kwota dotacji 167.160,00 PLN. Dofinansowanie przyznane uchwałą zarządu WFOŚiGW z dnia 19.11.2014r.

Działania na rzecz czystego powietrza w Wadowicach cd.

5. 2014r. Opracowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wadowice.
6. 2014r. Udział w przygotowaniu i realizacji projektu zintegrowanego w ramach instrumentu finansowego LIFE pn. „Wdrożenie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze”.
7. 2014r. Udział w projekcie realizowanym przez Krajową Agencję Poszanowania Energii S.A. - „Ograniczenie niskiej emisji w gminach”. Założenia projektu: Zmiana świadomości społecznej i motywacji użytkowników kotłów, Pokazanie alternatyw dla przestarzałych kotłów, Stworzenie profesjonalnego systemu wsparcia na poziomie lokalnym, zwłaszcza w osobie miejscowego koordynatora.
8. 2015r. Opracowanie wniosku do WFOŚiGW w ramach konkursu Kawka –. Wniosek obejmował likwidację 160 kotłowni węglowych i montaż nowych kotłowni (150-gazowych, 10-podłączenia do sieci ciepłowniczej). Wnioskowana kwota dotacji 2.308.250,00 PLN).
9. 2015r. Opracowanie wniosku do WFOŚiGW w ramach wdrożenia Programu Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie województwa małopolskiego. Wniosek będzie obejmował likwidację około 400 kotłowni węglowych i montaż nowych kotłowni węglowych, gazowych i na biomasę). Planowana kwota dotacji około 3.000.000,00 PLN.

Barierzy realizacji ograniczania niskiej emisji

1. Niska świadomość społeczeństwa w zakresie zanieczyszczenia powietrza i skutków zdrowotnych z tym związanych.
2. Problemy własnościowe w starych budynkach, które utrudniają podjęcie decyzji o inwestycji wymiany źródeł ciepła na nowoczesne.
3. Brak jednoznacznych zachęt ze strony państwa dla stosowania paliw ekologicznych (niskoemisyjnych).
4. Brak norm jakości paliw stałych oraz kotłów
5. Mała skuteczność narzędzi prawnych w zakresie możliwości ograniczania „niskiej emisji”, w tym brak instrumentów umożliwiających nakładanie obowiązków na osoby fizyczne (np. wymiany kotła) i ich egzekwowania.
6. Obowiązujące przepisy prawne dają niewielkie możliwości nałożenia obowiązków organom ochrony środowiska w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza i ich egzekucji w szczególności dla źródeł małych (w tym indywidualnych systemów grzewczych w budynkach mieszkalnych)

Bariery realizacji ograniczania niskiej emisji cd.

6. Trudności z wykonaniem dokładnej bazy danych pozwalającej na inwentaryzację źródeł emisji w ramach Programu Ograniczenia Niskiej Emisji
7. Usytuowanie gminy -szczególne lokalne warunki rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń (ukształtowanie powierzchni w obrębie Wadowic) i niekorzystne warunki klimatyczne (mała ilość dni wietrznych w ciągu roku)
8. Strach mieszkańców przed podwyżką ceny gazu, energii elektrycznej, ciepła systemowego.
9. Nieufność mieszkańców przy dofinansowaniach oraz strach przed możliwymi kontrolami instalacji oraz kontrola jakości kupowanego paliwa)

Planowane działania

1. Opracowanie kompletnej bazy danych pozwalającej na inwentaryzację źródeł emisji w ramach Programu Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie gminy Wadowice.
2. Rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej zapewniająca podłączenie nowych użytkowników na terenie miasta Wadowice.
3. Ograniczenie oraz kontrola mieszkańców spalania odpadów oraz pozostałości roślinnych z ogrodów na powierzchni ziemi.
4. Spotkania z mieszkańcami
5. Przygotowanie założeń do uchwały, która wprowadzi na obszarze gminy Wadowice ograniczenia w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw
6. Budowa systemu zakupu grupowego węgla oraz peletu drzewnego dla mieszkańców gminy Wadowice biorących udział w Programie Ograniczenia Niskiej Emisji

Dziękuję za uwagę
Paweł Jodłowski
UM Wadowice

